

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ХАЛЫК ГАЗЕТАСЫ
НАРОДНАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА

Газета 1931 елның
1 июлленен бирле чыга

№126 (7455)

22 октябрь, 1992 ел.
ПӘНЖЕШӘМБЕ

Бәясе 4 тиес.

◆ Бер колхоз хәбәрләре

Кышлатуга хөзөрлек

«Таң» колхозында терлекләрне кышлату чорында уңышка ирешеп эшләү очеп мөмкинлекләр тудырылган. Маллар жәйләүдә чакта терлекчелек билалары эйбәтләп ремонтланып һәм агартылды, абзарлардагы тирес чистарту транспортерләр, автоәчгергечләр—һәммәсө төзөтелдө.

Сырның сөтө—төләндө, ди халык. Хужалыкта жөмегать маллары очеп пыкыл азық базасы булдырылды, сусын һәм тупас азыклар запасы ел буенча житәрлек тупланып. Ағымдагы елның 9 аенда терлекчеләр планнарын уңышлы тәмамладылар. Иң әйбәт нәтиҗәгә Кәшифә Шәкүрова иреште. Ул үзе караган сыерлардан дәүләткә 660 центнер сөт тапшырды. Һәр сыердан бу күрсәткеч 3007 килограмм тәшкил итте һәм ул колхоз буен-

3. ШАНИЕВА.

Тырыш хәзметчоннор

«Яш көч» колхозы терлекчеләре биелниң 9 аен әйбәт кеноң күрсәткечләр белән төгәлләдәләр. Хужалык савучылары арасында 1 урынны Шәрифулла Хәмидуллин белән Минсара Вәлиева алдылар. Бу чорда алар үзләре карамагында һәр сыердан 2470 килограмм сөт саудылар. Бу исә узган елның шушифоры белән чагыштырганда 336 килограммга

Л. БОИКОВА.

Ишеттегезме әле...

Узбек фининспекторлары ел башынан бирле налоглардан яшерелгән миллиардтан артык сумманы ачыклаганнар. Боллар арасында 8 миллион сумманы артык налог түләмәгән «Нур Энвэр Банк» коммерция банкы рекордчы булып тора. Моның очең аны властьлар лицензиянан мәхрум иткән. Эмма банкылар борын салындырмый, «8 миллионта без теләсө нинди лицензия сатып ала алабыз»,—ди алар.

ХХХ

Тибет тауларының әлләкайdagы ерак бер авыллы Донджа яшәүчеләр арасында соңғы 50 ел эчендә бер үлчө дә булмаган.

Жиңүчегә күелгән сума—500 дән 5000 гә кадәр. Уңышлы үткәрелгән сутышлардан әтәчләр чынлап торып «алтынга»

Минсабир Хәбибулла улы Миннеголов бригадасы скважиналарга капитаң һәм үкүр асты ремонтты цехында һәрвакыт алдынгылар рәтендө. Бругадир бердәм һәм тырыш коллектив туплауга иреште. Эсфат Мөхетдин улы

Газизов—шул бригаданың бер члены. Коллективның хәзмәт уңышларына аның да лаеклы өлеше көрө, билгеле.

РӘСЕМДӘ: «Норлатнефть» НГДУсы эшчесе Э. М. Газизов вахтада. Н. Квашнина фотосы.

Тормыш-көнкүреш фонды

Түбән Кама шәһәр һәм район хакимияте башлыгы каршында тормыш-көнкүреш фонды биелмай аенда гына оештырылган иде. Бүгенге көндә аның исебенә төрле предприятие-оешмалардан З миллион 200 мең сум акча көрде, шуның бер миллионын «Нефтехим»

житештерү берләшмәсе бирде. Колхозлар, совхозы да үз взносларын керттөләр. Жыелган сумманың 30 процента моктациларның тормыш-көнкүрешен яхшыртуга, калган өлеше социаль һәм мәденият-көнкүреш тармакларын үстерүгө тотылачак.

оочен бу төр жинаять белән шөгүльләнүе турында сорагач, бакча юлбасы: «Бакчачыларны күрәмий!» дип җавап биргән.

ХХХ

Биробиджан янындағы уртақ урыс-қытай «Интерагро» предприятиесе узенең қырларынан иң якынча хисаплаулар буенча гына да биел 400 центнер яшелчә һәм карбыз җыеп алырга тиеш болган. Эмма хужалар «урак өстө»н башларга жынып яткан арада, жирле басып алучылар уртақ предприятиене төп башына утыртып куя: қырларда бер генә карбыз да, яшелчә дә калмык. Кытай яғы предприятиене торғызуда ярдәм итәргә жынный.

Беренче көннән үк милиционерлар, бакчалар талауга қойләнгән, яхши оештырылған махсус жинаять төркемнәре һәм аерым кешеләр бар, дигән нәтиҗәгә килгәннәр. Шуышы көннәрдә генә, мәсәлән, Удмуртиядән килеп, 100 дача басарга олгергән адәмне токканнар. Ни

ДУСЛЫК

Хөрмәтле укучылар!

Кабат исегезга ташперәбез: «Дуслык», «Дружба», «Туслах» район газетасына язылу дәвам итә. Газетага үзвактында язылып калырга киңәш итәбез. Аның еллык бәясе 78 сум.

Кара. Чагыштыр. Нәтиҗә яса

Район хужалыкларында ит житештерүнен торышы, хужалыклар исемнәре, аснада мөгезле эре дүңгизләрдан алынган (граммнарда).

Сипдряков исем.	710	378
Ульянов исем.	548	196
«Правда»	541	210
«Восход»	584	265
Мичурин исем.	539	214
«Россия»	553	263
Хафизов исем.	579	317
«Путь к коммунизму»	489	49
Муса Жәэліл исем.	407	244
«Родина»	577	280
«Игнече»	523	—
«Большевик»	592	272
«Заветы Ильича»	463	344
«Знамя Октября»	563	189
«Алга»	339	210
«Комбайн»	401	218
XXI партсъезд исем.	551	264
«Татарстан»	485	246
«40 лет Победы»	529	293
«Чишмә»	525	221
«Таң»	600	—
«Москва»	755	248
«Урнәк»	532	—
«Лесная поляна»	568	—
«Кондырча»	476	—
Кузнецов исем.	460	—
«Заря»	583	—
«Чирмешән»	488	—
«Ленинский путь»	590	—
«Беренче май»	638	350
«Яш көч»	646	420
«Төрнәс» совхозы	422	230
«Мамык» совхозы	434	225
«Рассвет» совхозы	550	350
«Сөлчә» совхозы	416	210
Хужалыкка берләшмә	615	—
«Дуслык»	554	—
Район буенча	536	316

Жылы атмосферада

«КОМБАЙН» КОЛХОЗЫ. Гадәт буенча урып-жыло тәмамланғач уракта катиңшучы төп көч—механизаторлар, комбайнчылар, шоферлар, ындыртабагы эшчеләре очен оештырыла торган бәйрәм быел 18 октябрьдә утте. Хужалыкның быел чынлап торып бәйрәм итәрек сәәпләре бар. 2015 гектарда бәртекле күльтуралар, 180 гектарда чөндер уңышын үзвактында жыеп алып, дәүләткә ашлык һәм татлы тамыр тапшыру планын арттырып үтәде ул.

Бәйрәмдә шулар турында сүз алып барылды, алдынгыларынан исемнәре телгә алынды. Э алар биредә аз түгел. Комбайнчылар арасында ашлык һәм татлы тамыр тапшыру планын арттырып үтәде ул. Шулай колхоз игенчеләре жылы аралашу, үзләрен тиရән хөрмәт атмосферасында бәйрәм итәләр.

Р. ГЫЙМАНОВ,
колхозның баш агрономы.

Авыл Советларында Утырышта карады

9 октябрьдә халык депутатларының Кормыш авыл Советы башкарма комитеттүйнүң чираттагы утырыши булды. Авыл интеллигенциясе вәкиллөре, хужалыктар житекчеләре дә катнашкан утырышта жир реформасын гамәлгә ашыру белән бәйле мәсъәлә иттибар үзәгездә торды. Район жир комитети вәкиле Энәс Мортазович Мусин авыл Советлары карамагындагы жирләрне рәсмилаштеру буенча башкарасы бурычларга тукталды.

Чираттагы көн тәртибе буенча сүз алган авыл Советы рәисе Минвәли Исмәгыйлевич Жәлалов авылларның санитар торошы, чисталық, йогышлы авыруларга каршы профилактика чараларына, бу юнәлештә медикларның бурычларына тукталды.

Утырышта приватизация үткәрү, ваучерлар алу очен исемлек хәзерләү буенча комиссия составы да расланды.

Р. ЗАЙРЕТДИНОВ.

Ваучерлар алуға хәзерләнәләр

Соңғы көннәрдә авыл Советы Россия Федерациясе ваучерларын алу очен документлар хәзерләү белән мәшгуль булды. Беренче карашка бу исемлекне төзу әллә ни мәшәкатыле күрәнмәсә дә, шактый четерекле эш. Совет территориясендәге барлык гражданнары яңабаштан барлап чыгу, рәсми документлар нигезендә исемлек тузыру алышы барылды.

Документлар хәзерләүдә, башка мәним кампанияләр барышындагы кебек үк, Советка авыл интеллигенциясе, мәдәният хәзметкорләре зур булышты.

З. ЛЕВАКОВА, халык депутатларының Урта Камышлы авыл Советы рәисе урынбасары.

Соңғы көннәрдә халык теленә «ваучер» сүзе популлярлашып китте. Авылларда колхозчылар, гражданнар белән очрашулар, эңгәмәләр барышында аның ничек кулланылышина бәйле сораулар күп булды.

Ваучер алу очен исемлек хәзерләгендә авыл Советы депутатлары, китапханәчеләр, Совет активистары гражданнарының кызыксындырган сорауларга да жавап бирә бардылар.

Совет буенча 1717 кеше ваучер алу очен төркөлдө.

Н. ДМИТРИЕВА, Иске Чаллы авыл Советы рәисе.

СОНАМЫНДА

Экспериментны дәвам итәргәмә?

Мәкаләмне газетада күтәрелгән бер темага багышлыым. «Дүсلىк»ның 6 август санында П. Некулининиң «Фермерлых нигэ жәлем?» дигән язмасы басылды. Анда автор колхоз-совхозларны акционерлаштыру, жир нәм житештеру средствасын күмәк милек итеп калдыру, табышны исә уткән чорда бүленмәс фондка керткән олешия бәйле рөвештә акцияләргә җаралып булу идеясе үткәрә, ягъни социалистик күмәк хужалыкның тышки фасадын гына узгартуне яклап чыга. Эбу, дөнья масштабында исbatланганча, кешеләргө ярлылыктан башка берни бирми. Капиталистик ил фермерларның участогы безнең кайбер колхозлар биләгән мәйданнан да зуррак, эмма аңа социалистик предприятиедәге кебек күп буынлы бюрократик аппарат басым ясамый. Бәр урта күл колхозның да идарәсе авыл-

дагы иң зур бинага јрнашкан нәм аңда естәләр шыплап тутырылгат була.

Күмәк хужалык итүнеч «өстенлекләрен» безгә, бигрәк тә олжан буын кешеләрене, гомер буе күрәп яшәргә туры килде. Эйткән, колхозның бәрәнгесен үккәр якын вакыт житте. Гадәттә бу эшне укучыларга йөкләтәләр. Дәрестән бушатылган укучылар көзге балчыкта, яңы астында бәрәңгә чуппиләр. Элбәттә, яшельчә саклагычка аларны шулай юеш, балчылык килем салалар. Билгеле вакыттан соң шул ук укучылардан аларны сайлаталар, уңышың шактый өлешен, бозылу сәбәпле, чыгарып ташлылар. Бирәдә хужаларча караш кайда соң? Нәм бу—балалар очен жирдә кеше хәзметене, байлыкка мәнсәбәткә карата нииди. Үрнәк булып тора.

Яки икенче варианты алыйк. Колхоз яисе сов-иту» вывескасы астында

хоз шәһәр хәзмет ияләрен ярдәмгә чакыра. 10—15 автобус белән килеп төшә. Хужалык алдында күелгән бурычны утәү белән узләрен артык мәшәкатләми генә, алар узләре очен чит кырда сагатыларен уткәрәләр, сумка-чилаекләрен сыйлап бәрәңгә тутырып җайтып китәләр. Мондый ярдәмчеләрдән хужалыкка берниңди файда юк, алар очен тэтилган чыгымны керем капламый. Шәһәрдәге учреждение яисе предприятиегә дә зыян зур. Хәр, алда мисалга китергән укучыларны, студиентларны уңыш жынуга тарту да зыян булып кайта: укуда артта калалар. Тик бу очракта аларны, һәрвакыттыяча, «өчле» коткара. Ахыр чиктә бу—уку йортынан тиешле белем алыш үкиткермәгән белгечләр чыгаруга китара.

Үйлавымча, күзәтүчән кешеләргә ялган «социалистик, күмәк хужалык

авыл хужалыгында хужа сыйлык, артык чыгымнар тутуны күрүе кыен түгел, шуңа күра алда китерлән мисалларны дәвам итүнеч кирәгә юк. Мәлкүри хәзметкә нигезләнгән бүгенге системада истижәләр шундый булып калачак та. Кризистан чыгының бердәнбер юлы — һәркемие хәзметнәң хужасы итүдә. Кечкәнә хужалыклар узләрен акла-маудаңнич тә куркасы юк. Үзләре башкара мәстакийль хужалык итәргә сәләтләркәләргә бирәңгәләр. Бары тик производствоның һәр участогы тулы күтәнә файдаланылын. Муллыкка ирешүнеч бердәнбер юлы шул. Димәк, социализмы яңарту буенча берниңди эксперимент ки-рәмни. Гасырлар буенча тормыш моны исбатлаган инде.

Х. ЭХМӘТОВ,
пенсионер.
Норлат шәһәре.

Октябрь районны газетасы укучылары, Татарстан Республикасының «Нива» дип исемләнгән крестьян газетасы редакциясе колективының соламен кабул итегез.

Сезенә арада моңа кадәр дә безнең белән таныш булган нәм аңын дами укып баручылар аз түгелдер, мөгаен. Ник дигәнде, «Нива»ның нәр атна саен республиканың барлык районнарына тараля башлавына 5 елдан артык гомер узды. Нәм бу вакыт эчендә аның тиражы дайми арта барды. Сөненчебез зур, безнең ижатыбыз Татарстан халыкының күнеленә көннән-көн күбрәк якынай, популярлык казана.

Матбуатка язылу кыенлыклары аяк чалган бу чорда да без газетабызын укучылар саны артуга исәп тотабыз. Димәк, бу—газетаның тиражы арта дигән сүз. Мона ирешү

очен һичшикsez тубәндәгә шартлар булырга тиеш.

БЕРЕНЧЕДӘН, быел, узган еллардан аермалы буларак, «Нива» язылу индексина ия булды. Безвең индекс—54199. Безнең яна елда дус итеп күрәргә теләүчеләр исегездә калдырыгыз бу санны.

ИКЕНЧЕДӘН, сезенә район газетагыз кебек үк, безнең газета да узенен укучыларына бик мәрхәмәтле: ярты елга язылу бәясе бары тик 66 сум гына.

ӨЧЕНЧЕДӘН, «Нива» быелгы елдан башлап аерым кешеләрнең белдәрүләрен түләүсез кабул итә. Белдерүнеч әчтәлеге чикләнмәгән. Нәм, эйткәнбезчә, газета иң киң катлау укучыга кызыклы булсын очен бөтен көчләрән нәм сәләтләрнән эшкә жигәләр.

Кертеләчәк: укучыларның күпсанлы утенечләрнә исәк алыш «Нива» атналык телевидение программатын сын да биреп бараачак.

БИШЕНЧЕДӘН, элек Татарстанның крестьян газетасы рус телендә генә чыгып килсә, яңа елдан гомуми редакциялую астында аның татар телендәге варианты да чыга башлаячак. Газетабызының татар «түганды» «Ауыл» дип атала. Аңа язылу индекси—51145.

Нәм, ниңаят, газетаның чөчөк атүн гына түгел, яшәешен дә хәл итә торган иң мөһим шарты мондый. «Нива»ның ижади хәзметкәрләре газета иң киң катлау укучыга кызыклы булсын очен бөтен көчләрән нәм сәләтләрнән эшкә жигәләр.

«Нива» газетасы сафына сез дә басыгыз, дуслар!

С. СПИРИДОНОВА, «Нива» газетасы редакторы.

СОНАМЫНДА

Венера Тимофеевна бу тормышта күнне күрергә, күнне кичерергә туры килде. Яштән ирсез калып, берүзе биш балалының аякка бастырыды, нәнәрле, гайләле итте. Иорт, балалар үстерү мәшәкаты ләрән үл һәрчак колхоз эшнән туктамыйча тартты. Озак еллар буенча терлекчелектә, төгәлрәк итеп әйткәндә, товарлык-дуңгызылык фермасында эшләдә ул. Намуслы хәзмете, тыныч, сабырхолкы очен хәзметтәшләр һәрчак хәрмәт белән кадылар. Өлкән дус, киңчече итеп тә аңа еш мөрәжәттәр итәләр иде эштә киңш-табыш итәргә дә ул бик жайлы осталаналды. Шулай бар күцелен биреп эшләгәндө Венера Тимофеевна хәзметтәнән ялыкмады. Менән пенсиягә чыгуына ел инде, ул хәзметтәнә аерылырга ашыкый элек Хәзәр ул имезүче андуңгылар һәм яш дүгүз балалары карый, агустаң алардан 33 шәр грамм тәүлеклек артый алды. Эл башынна бирле алган тәүлеклек усеше 400 граммнан дарта.

РӘСЕМДӘ: «Беренчесай

АМЕРИКАДА ОЧРАШЫЛЫГЫ

АКШның күп көнө автомобиль компаниялору чакыруы буенча, «КамАЗ» акционерлык жәмгылтасы президенчеләр—генераль директоры Николай Бекетов сентябрь азакларында Америкада булып кайтты.

Индiana штатының «Камикс» фирмасы жәтәкчеләре белән очрашылышы.

Детройт шәһәрендә «Форд» нәм «Крайслер» житәкчеләре кабыл итте. Узара файдаланып хәзметтәшлекнән төннөн юнәлешләр билгеләндә. Шулай ук Американың эре концернларының берсе «Рокуэлл Интәнәшнл» президенты Ротенбург белән сөйләшү буенча. Чаллыда елниң бирәнчелеге машинага житәрләр үткәрәләр житәштерердә уртак производство буенча мөсъәләсә каралды.

Р. МӘГДӘНСӘВ.

Синең кешеләрең, авыл!

AЛАРНЫ бер карауга тиз генә танырмын да димә. Гадеттә эш ки-меннән, тиргә-тузанга баткан килем күрергә тадәтләнгән игенчеләр бүген кияу егетләре кебек ыспайлар, йөзләрендә елмао балкы.

— Исәннәрмесез! Бәй-рәм белән сезне!

— Исәннәрмесез, менә чакыргач, кунакка килдек эле.

Район культура йортның фойесы аралашу, күрешу, очрашу шатлыгынан ничектер яктырып, жылының киткән сыман. Гомер бакый иген иккән механизаторлар, шоферлар төркем эченән чогашларың, дусларың эзлиләр, ирләрчә тынык шатлык белән бер-беренең жилкләренә кагылып алалар.

Аларның кубесе безгә дә таныш. Эн «Алга» колхозынан комбайнчы Рәшид ага Галиуллин белән мин уракыны беренче атналарында басуда очрашкан идем. Ул чакта игеннәрне теземнәргә салуда ул район буенча

луда иң эйбәт күрсәткеч аңарда иде. Комбайнчы шул темпины урак ахырына кадәр сакый алган. Бүген ул тулы хокук беләп күкәтән киереп байрам итә ала: ЖРБ-4,2 белән игеннәрне теземнәргә салуда иң күп мәйдан район буенча да аңарда исәпләнә: 517 гектар. Исең китсен: карат торырга салмак кына хәрәкәтле, акрын кешегә ошаган механизаторга шундый житеzelек каян тилән диген син?

«Комбайн» колхозының өлкөн механизаторы Ясави ага Эхмәдиевны да хәтерләм. Иске генә комбайн белән басуда солның теземнәргә салгандан очрашкан идек. Төплө ақыллы, сөйләшергә бик ипле бу агай үзе дә инде оды, комбайнды да иске, яшльәр белән ярышырга авыррактыр аца, дип уйлаган идем. Бәхеткә, ялгышканымын. Ясави агаңың да исеме жиңүчеләр рәтендә: ЖВН-6 белән игеннәрне теземнәргә салуда ул район буенча

оченче урынга чыкты.

Чу, янәшәдәге бу ике өлкән агай да таныц тегелме соң?

— Шулай, Соков Иван мин, дөрес, —ди агайларның чаярагы. — Э бу дустым Онгин Алексей

вич урак хәлләрен иско төшереп. Шулай, бик тату, койле эшләделәр алар уракта. Эн Алексей Кузьмич СК-5 белән дә бүткәрүннан 7 мец центнерга якын ашлык бушатты. Комбайнчына икенче

комбайнчы түзми, шунда юнәлә.

Агайлар быелгы урактан канәгатьләр. Хужа-лыкtagы комбайнчылар Семенов, Александр Махаров һәм аның ярдәмчесе Николай Григорьев, ашлыкны теземнәргә салучы Валерий Аввакумов һәм башкалар турында да сокланып, яратып сейлиләр.

— Коля Григорьевны эйтүем. Шулкадәр күце-лен биреп эшли, әле укучы гына бит. Менә кемнәргә ышаныч багларга була иртәгесе көн очен,

—ди Алексей Кузьмич комбайнчы ярдәмчесен кат-кат телгә алыш. Эй, иртәгә көнгә ышанычлы алмаш булыу өлкәннәр очен зур шатлык. Димәк, иген үсәчәк, димәк, икмәк булачак.

«40 лет Победы» колхозынан Тайир Хәлимов белән Рифкат ага Сафиуллиннарның хәзмәт дуслыгы күпләр сокланырылык. Комбайнчы Тайир белән шофер Рифкат икчәмә-ничә еллар уракта

бергә эшилләр инде.

— Ике «Нива» түздырылыш, инде З иче ел «ДОН»да бергә эшилбез, —ди Тайир. Быел ул күэтле комбайн белән 10662 центнер ашлык суктырды, бу — колхозда икенче күрсәткеч. Э Сафиуллин биш минутка да тоткарламыйча ашлыкны ташып торды. Инде мено бәйрәмдә дә алар япашо, алар бергә.

Бәйрәм тантаначылары жыела торалар. Алар — кунаклар да, хүккәлар да бүген.

«Мамык» совхозынан шоферлар Анатолий Гаррилов, Василий Захаров та, «Россия»дән ике Владимир-Михеев һәм Мадрейкин да, «Дуслык»тан Вәгыйз Жиржизов һәм башкалар да — һәммәсә горурлар да, бәхетлеләр дә бүген. Намуслы хәзмәт аша күлгәндәр, аерата тансык, кадерле бәхет ул алар очен.

С. ХЭИРУЛЛИНА.

Хокукларны белеп

Соңғы елларда экономик кризис түдүрган бер күренеш — эшсезлек бәннәр тормышыбызда да очрып башлады. Ул проблема бәзәни дәрәҗәдә кискен тора һәм аның киләчкәтә нинди юнәлеш алуды ихтинал — бүгенге сейләшүбез шуп хакта,

Әңгәмәдәшебез — эш һәм хәзмәт белән тәэмин иту бүрөсө мәдире Р.А. Эхмәтсәгыйрова.

— Роза Абдулловна, бүгнеге көндә бәннәр районда эшсезлек күренеше ничегрәк тора?

— Беләсезме, бәннәр районда аны чагыштырмача кискен проблема димесе идем ми. Ел башынан бәннәр бүрода 39 эшсез кеше исәпта тора иде, аның 38се эшсезлек буенча пособие алып торды. 16сы ел дәвамында эшкә урнаштырылды. Хәзер, 1 октябрьгә алар 6га гына қалды, аларның Зе минималь хәзмәт хакы күләмдә пособие алып торалар.

— Бәзәни эш урыны қыс-картылу яки башка сәбәттән эшсез калтган граждандар еш кына үз хокукларын белән күләмдә пособие алып торалар.

— Эйе, андый хәл белән без еш очрашабыз, шуңа қыскача гына аның тәртибен ацлатуны кирәк дип саныйбыз. Иң элек, теге яки бу сәбәттән эштән қысқартылган кешеләрә алар эшләгән предприятие, оешма ике ай дәвамында хәзмәт хакы түләргә тиещелеген оптимизация, гызып күләмдә оешма аңа 6 айга чаклы уртacha хәзмәт хакын түләргә тиеш.

Актуаль интервью

— Роза Абдулловна, укучыда сез ел дәвамында шул берниң кешеге хәзмәт курсоту белән генә штогъыләнәсез икән, дигән ялгыш фикер тума-га...

— Юк-юк, зиңфар алай уйлый күрмәсеннәр. Моннан тыш безгә гомумән эш эзләүчеләр дә еш мәрәжәгать итәләр. Бәзәни ел башында 152 шундый категория кеше теркәлгән иде, хәзер 25-6 исәпта торалар. Алар белән дә без эшилбез. Шуның остане хәзмәткә қагылышлы сораулар белән гражданнарга бушлай консультация дә бирәбез. Быел, мәсәлән, безгә шулай 190 кеше килде, һәрберсенә максус карточка ачылды. Моннан тыш, хәзер яңа категория — качаклар бар бит эле, алар белән дә без эшилбез. Хәер, бусы — аерым сәйләшү. Аннаң — бүрөнүң төп бурячы эшсезләр белән генә эшләү түгел. Эшсезлекне булдырмау, аны алдан кисетү бит, шуны да оптимагыз.

— Бусына бәлки узегез иркепләбрәк түкталырыз...

— Бәзәни һәр елни Октябрь районында яшүчеләрне эш белән тәэмин иту программасы эшләнә, ул администрация башлыгы тарафынан расла-на. Биредә без үзебездә булган мәгълүматлардан чыгып, алдагы елда ихти-мал эшсезләр санына прогноз бирәбез. Бәзәни булган мәгълүматлар нәр-сәдән гыйбарәт? Алары иң элек оешма-предприятие-ләрдән штат қысқартылу

ихтималы турында мәгълүматлар. Гомумән, «Закон о занятости» буенча эш тәкъдим итүчеләр безгә һәрчак буш эш урындары, эш шартлары, түләүле жәмәгать эшләре турында мәгълүматлар бирергә тиешләр.

— Роза Абдулловна, эшлай да бәзәни эшләп эшсез калу күркүнчүчесе янагап оешма-предприятиеләр бармы? Бу ни белән бәйле?

— Беләсезме, бәхеткә каршы юк. НГДУ, НУРБ, геофизика кебек зур-зур оешмаларда да андый кын-енлыкны бик уйлап жиңе киләләр: узләрнән остане хәзмәткә өстәмә цехлар, ярдәмчесе хуҗалыклар, кече предприятиеләр ачалар, ичек тәкешеләрне авыр хәлдә калдырымаска тырышалар. Э безгә мәрәжәгать итүчеләрнән күбесе — сәүдә, конкуреш хәзмәтә өлкәсеннән, аларның барысы да диярлек иң аз якланган катлам — хатын-кызылар булыу безне борчый, әлбәттә.

— Аерым профессия кешеләрең, үз беңчекләрә буенча эшкә урнашалар. Алмаулаты исәп үзебездән дә тора. Әйткін, соңғы вакытта 99 нчы СПТУда бухгалтерлар курсы ачылышы белән бу һөнәр ияләре бик күбәеп китте, соңғы 2 елда тәрбиячеләр бәлән дә шундый үк хәл. Инде ярдәмгә мохтажлар очен координатларбыз: без район администрациясе бинасында беренче кatta утырабыз, телефонныбыз — 2-14-67.

Тыныч, сабыр табигатьле Вахит ага Кәрим улы Эхмәтова турында суз чыкса: «Алтын куллы механизатор ул безнән», — диләр колхоз житәкчеләре. Ул гомере буена колхозда механизатор булып эшли, мастер-кейләүче хәзмәтен дә алып ба-

Үзгәрешләр көртөлә

Соңғы вакытта икмәккә бәяләр үсү собәпле икмәк заводы продукциясендатып алу сизелерлек қыскарды. Завод коллективы бу хәлден чыгу очен үтәмләрәк продукция жишелтерү мөмкинлекләрен барлык. Шундый эзләнү — үзгәреш нәтижәсесе булып, 14 октябрьдә кибет киштәләренә беренче тапкыр яңа төр продукция — 200 граммлы сайкана югары сортлы оннан пешерелгән 300 граммлы

авырлыгы зур булмаган бу булка эйберләре сатып алучылар күцелене хүш килер дип уйлай-быз. 15 иче октябрьдә қызметләрдә тагы бер яңа төр икмәк — 720 граммлы Дарницаукий илие чыгарыла башлады.

Завод коллективы бу юнөлештә башка мөмкинлекләрнән ыспайларын да дәвам итә.

Р. АНАНЬЕВА,

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ШИМБЭ
24 ОКТЯБРЬ
ТАТАРСТАН КАНАЛЫ
 7.00—8.00 «Чулпан». Информацион-музыкальная программа.
 17.15 М. Раухвергер. «Марыся нәм төлкө». «Шаян» балалар хореография студиясе башкара.
 17.45 К. Нисимура. «Дөгъва». Телеспектакль.
 19.00 «Татарстан».
 19.30 «Кама буеның матурлығын саклый алыштырымы?»..
 20.00 Элли-бэлли-бэу.
 20.05 «Якшашлар». «Без бит Арча яклары».
ОСТАНКИНО КАНАЛЫ
 7.00 Яцалыклар.
 7.20 Иртәнгө гимнастика.
 7.30 Эшлекле кешенең шимбә иртәсе.
 8.30 «Спорт-шанс».
 9.00 «Марафон-15»—нөнүләргө.
 9.25 «НЛО: игълан ителмәгэн визит».
 9.55 «Сәхнө артынан елмаеп».
 10.25 «Медицина синең очен».
 11.05 «Авиакосмик са-

лон».
 11.50 «Үзәк экспресс».
 10.50 «Палитра».
 13.20 «Эш».
 13.30 «Яктылық нәм күләгәләр». Нәфис фильм.
 13.50 Мультфильм.
 14.00 «Николай Казаковың тормышка ашмаган хыялы» (Франция).
 14.45 К. Нисимура. «Дөгъва». Телеспектакль.
 19.00 «Татарстан».
 19.30 «Кама буеның матурлығын саклый алыштырымы?»..
 20.00 Элли-бэлли-бэу.
 20.05 «Якшашлар». «Без бит Арча яклары».
ОСТАНКИНО КАНАЛЫ
 7.00 Яцалыклар.
 7.20 Иртәнгө гимнастика.
 7.30 Эшлекле кешенең шимбә иртәсе.
 8.30 «Спорт-шанс».
 9.00 «Марафон-15»—нөнүләргө.
 9.25 «НЛО: игълан ителмәгэн визит».
 9.55 «Сәхнө артынан елмаеп».
 10.25 «Медицина синең очен».
 11.05 «Авиакосмик са-

рама.
 9.15 Мультфильмиар.
 9.25 «03» программы.
 9.55 «Плюс ундер» видеоканалы.
 11.10 «Ничек яшәрбез?»
 11.55 «В. В. Верещагин — рэссам, сөяхәтчә, философ».
 13.40 «Крестьян мәсъәләсе».
 14.00 Хәбәрләр.
 14.20 «Уңышлар зигзагы».
 16.15 «Виртуозы Москвы» камера оркестрыйный.
 16.40 Мультфильм.
 17.05 «Кызыл квадрат».
 17.45 Хоккей. Лига кубогы. «Спартак»—«Динамо» (Мәскәү), 2, 3 ичә таймнар.
 19.25 Мультфильм.
 19.35 «Каталажка». Нәфис фильм.
 20.45 Тыныч йокы, нәниләр.
 21.00 Яцалыклар.
 21.40 «КВН-92».
 23.40 Мультфильм.
 00.00 Яцалыклар.
«РОССИЯ» КАНАЛЫ
 8.00 «Хәбәрләр».
 8.20 Документаль пано-

ре», «Сылу-Көмеш».
 19.00 «Язучы фикер».
 Разил Вәлиев.
 19.35 Элли-бэлли-бэу.
 19.50 Экранда—кино-медиа. «Минем идеалым».
 21.30 Фердинанд Салахов жырлы.
ОСТАНКИНО КАНАЛЫ
 7.00 Рухи көч сәгате.
 8.00 «Спортилото» тиражы.
 8.15 Мультфильм.
 8.35 Музыкаль ташыру.
 9.00 Иртән иртүк.
 9.40 «Ял дөньясында».
 10.20 «Уйна, гарун».
 11.20 Документаль фильм.
 12.15 «Кара чибәркәй маҗаралары». 15 ичә серия.
 12.40 «Марафон-15».
 13.30 Шоу-викторина.
 14.15 Мультфильм.
 14.30 «Волхонкадагы ой».
 2 ичә фильм.
 15.00 Яцалыклар.
 15.20 «Ачык эфирида диалог».
 16.00 Сәяхәтчеләр клубы.
 16.50 Мультфильм.
 17.00 Панорама.
 17.40 Телелоция.
 17.55 Уолт Дисней 23.25 «Спорт каруселе».

тәкъдим итә.
 18.45 Яцалыклар.
 20.00 Кино яцалыклары.
 20.20 «Пашшалы утеру-че». Нәфис фильм.
 22.00 Йомгаклар.
 22.45 Спорт ункәнди.
 23.00 «Хәзәр».
 00.00 Яцалыклар.
 00.25 «Иртәнгө йолдыз» төнгө эфирида.

РОССИЯ КАНАЛЫ

8.00 «Хәбәрләр».
 8.25 «Мин бүген сезиң белән, чегәннәр».
 8.55 Телестройсервис.
 10.00 «Безинец бакча».
 10.30 «Корольлектәге маҗаралар». 9 ичә серия.
 11.00 «Аты-баты..»
 11.30 «Телекроссворд».
 12.00 «Эт ияртән ханым». Нәфис фильм.
 13.25 «Дораэмон» (Япония). 7 ичә серия.
 13.40 «Крестьян мәсъәләсе».
 14.00 «Хәбәрләр».
 15.05 «Россиядән Россиягә».
 15.35 «Познер нәм Донахью».
 16.05 «Формула-1» классында автоуышы.
 22.00 «Ракета кризис».
 2 ичә серия.
 23.00 Хәбәрләр.
 23.25 «Спорт каруселе».

02 ЯРДӘМ КЕТА
 Шимбә көнне, кичке 18—19 сәгатьләр арасында Октябрьская ураганындагы «Сельхозпродукты» кибете каршында шушы кибеттә эшләүчеке сатучыны коляскалы мотоцикл таптый. Аларның икесе дә тәп жәрәхәттә ала нәм авыр хәлдәнифаҳанәгә озатылалар. Хатын-кыздарны таптау чы мотоциклчы фалыгынан юл уткөртчек таба китең кача.

Районның ГАИ службасы бу вакыйганың изнитларыннан килен туга хәлне түбәндәгө телефон пар буенча (2—29—02) 2—11—25 яки 02) хәбер итүләрен утено.

Хәбер итүченең кемлекен сер итеп калдырытурында инандыра ала быйз.

Норлат Октябрь районо идарәсе ире
ЖАМАЛИЕВ ГОСМАН

ФАЗЫЛ улының вакытызы үлеме сәбәпле районе роисене кадрлар буенча урынбасары Ф. М. Жамалиевының авыры кайғысын уртаклаша.

Норлат геофизик эшләр идарәсе коллективы ир туганы
ЖАМАЛИЕВ ГОСМАН
ФАЗЫЛ улының вакытызы вафат булуп сәбәпле идарә начальниги урынбасары Ш. Ф. Жамалиевының авыры кайғысын уртаклаша.

Норлат разведка буяулавы идарәсе администрациясе нәм профкомы идарәнен укуту-курслар комитети директоры урынбасары

ЖАМАЛИЕВ ГОСМАН
ФАЗЫЛ улының вакытызы үлеме түркүнде тирән кайғы беләләрдә нәм мәрхүмнән тутганиарының, якыннарының хәсрәтән утаклаша.

МӨХӘРРИР В. В. ИСХАКОВ,

Газетаның күйгән Татарстан очен бу күргәзмә ярминкә зур этәреч булыр дип көтелә.

Күләме—1 басма табак

Котыру авыруы табиғый инфекция чыганагы. Табигатта котыру авыруы вирусы, нигездә этләр семьялығындағы хайваннар — бүреләр, төлкөләр, янутсыман этләр арасында саклана. Ул кешеләргө тешләү, тыриалу, авыру хайваннарын селәтгәләре аша күчә. Авыру хайваннар үзләрнен тору урыннарын нәм котүлекләрен ташлап китәләр. Ерак километрлар утеп алар тирә-юнгә үзләренең инфекцияләре тараталар. Авылларга кешеләр кешеләрнен нәм хайваннарын тешләүләре

мөмкин. Соңынан аларда инфекция белән зарапланалар. Этләрне, мәчеләрне дөрес асрамаганда, иректә алар кыргый хайваннар белән мәнәсәбәткә керәләр нәм бу авыру белән зарапланыра гәмәнкүлек тудыралар. Котыру авыруы — бик авыр нәм зараплы, ул күп вакыт улем белән тәмамланы. Аның чыганагы булып вирус тора. Кешегә ул тешләү, тире катламының тирналганда, авызда лайлалы тышталар ялкынсынганда, борын, күз нәм шулай ук авыру хайваннарын селәтгә белән

тире катламында кешегә, авырудан врач-хирург билгеләп уткәргән прививка. Жәрәхәтләнгән кешегә, авырудан врач-хирург билгеләп уткәргән прививка. Котыру авыруы — бик авыр нәм зараплы, ул күп вакыт белән тәмамланы. Аның чыганагы булып вирус тора. Кешегә ул тешләү, тире катламының тирналганда, авызда лайлалы тышталар ялкынсынганда, борын, күз нәм шулай ук авыру хайваннарын селәтгә белән

челәрне каршыларга жыен. 28 октябрьдән алыш 5 ноябрьгә кадәр дәвам итәчәк әлеге ярминкәгә 150 чит ил фирмалары

ның вәкилләре киләчәк. Германия фирмасы оештырган күргәзмә-ярминкәдә нефть нәм газ ятмаларын үзләштерү очен

ирията технологияләр нәм жиһазлар курсателәчәк. 14 ил биредә катнашачы турында белдерде иштәү. Дөнья базарына чыгу

мансатын күйгән Татарстан очен бу күргәзмә ярминкә зур этәреч булыр дип көтелә.

МӨХӘРРИР В. В. ИСХАКОВ,

Газетаның күйгән Татарстан очен бу күргәзмә ярминкә зур этәреч булыр дип көтелә.

Күләме—1 басма табак

Учредительлер: редакцияның газетәт коллективи нәм халык депутатларының Октябрь район Советы.

Газетаның басылу сыйфаты түркүнде типография директорына түбәндәгә телефон белән мөрәжәттә итәрәгә: 2-10-54.

«Дуслык» газетасы атнаның сиңембә, пәнжепәмбә, шимбә жөннөрәнде чыга нәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителе.

Татарстан Республикасы информации нәм матбуғат Министрларының Норлат-Октябрь типографиясе.

Редакцияның адресы: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. 2-22-81; мөхәррир урынбасары нәм советлар тормышы булеге 2-10-44; рус теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2-14-16; хужалығы булеге 2-10-44; яцалыклар нәм промышленность булеге 2-22-51; жаваплы секретарь, хатлар, массалалык тәрҗемә итү булеге 2-18-67; фотокорреспондент 2-15-63.

Газетаның Фидания ХЭЙРЕТДИНОВА жыйыны, Римма ГАНИЕВА верстка ясады. Клара БОБКОВА басты. Корректор — Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Телефоннан: мөхәррир 2-12-11

чуваши теленә тәрҗемә итү булеге 2-15-63; ав

чуваши теленә тәрҗемә итү булеге 2-15-51; жаваплы секретарь, хатлар, массалалык тәрҗемә итү булеге 2-18-67; фотокорреспондент 2-15-63.

Күләме—1 басма табак

Заказ 126.